

1. ÚVOD

1.1. Cíle analýzy

Zpracovaný materiál předkládá komplexní pohled na demografický, sociální, ekonomický a environmentální vývoj kraje od roku 2000, kdy kraj v této podobě vznikl, do roku 2004.

Analýza vychází především z dat shromažďovaných Českým statistickým úřadem, jsou však v ní obsaženy rovněž poznatky ze statistických zjišťování, která jsou organizována jinými resorty. Informace do některých kapitol poskytly i Krajský úřad Královéhradeckého kraje (kap. 7.1 a 7.3) a Euroregion Glacensis (kap. 7.2), za jejichž spolupráci jim patří poděkování.

Publikace si dává za cíl zodpovědět na základní otázku: „Jak probíhal vývoj hodnocených sfér v kraji v letech 2000 – 2004, jaké byly hlavní tendence?“, případně na podotázky, zda tendence vývoje odpovídaly celorepublikovému trendu a dlouhodobým tendencím, zda došlo k významným rozdílům ve vývoji jednotlivých částí kraje.

Předmětem hodnocení jsou čtyři oblasti života v Královéhradeckém kraji, v časovém období jsou postupně posuzovány jejich jednotlivé složky:

- v oblasti demografie – počet obyvatel, věková struktura, vzdělanost, rodinný stav, porodnost, úmrtnost a stěhování
- v sociální oblasti – domácnosti a jejich příjmová situace, bydlení, ekonomická aktivita a nezaměstnanost, školství, zdravotnictví, sociální péče a kriminalita
- v ekonomické oblasti – makroekonomický rámec, organizační struktura a situace ve vybraných odvětvích hospodářství
- v oblasti životního prostředí – stav ovzduší, vody, půdy, hospodaření s odpady a investice na ochranu životního prostředí

Publikace je v úvodní části doplněna o hodnocení základních tendencí ekonomického a sociálního vývoje České republiky a o charakteristiku území, sídelní a správní strukturu kraje, v závěru o kapitolu věnovanou regionální spolupráci.

V závěru publikace je zařazena kapitola mezikrajského srovnání jejímž cílem je kvantifikovat postavení kraje a změnu postavení kraje v období let 2000 - 2004 ve čtyřech oblastech: demografické, sociální, ekonomické a v oblasti životního prostředí. Použita byla metoda syntetických ukazatelů. Za každou z posuzovaných oblastí byly vybrány navzájem nezávislé ukazatele a jim stanovena váha, z dat byly vypočteny normované hodnoty a stanovena vzdálenost jednotlivých krajů od nich. Pomocí vah a vzdáleností od normovaných hodnot byl zjištěn syntetický ukazatel a stanoveno pořadí krajů. Podrobný postup je součástí kap. 8.

Analýza demografického, sociálního a ekonomického vývoje je zpracována ve všech krajích České republiky podle jednotné metodiky ČSÚ. Základní části materiálu jsou proto plně obsahově srovnatelné.